

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Νομοθετικό πλαίσιο για ασφάλεια & υγεία στην εργασία

Αγγελική Παπαφίλη
Επιθεωρήτρια Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία

Ιούνιος 2016

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας
στην Εργασία Κορινθίας

Περιάνδρου 50 Κόρινθος
2741084144, 2741074095
sepetkor@otenet.gr

ΒΑΣΙΚΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ

- **ΠΔ 305/1996** «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ» (ΦΕΚ 212/Α)
- **ΥΑ αρ.14867/825** «Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία στα Τεχνικά Έργα» (ΦΕΚ 1241/Β/15-5-2014)

Ορισμοί

Προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο: κάθε εργοτάξιο όπου πραγματοποιούνται οικοδομικές εργασίες και γενικά εκτελείται τεχνικό έργο

Κύριος του έργου : Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται ένα έργο.

Ανάδοχος: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχει ανατεθεί η μελέτη, ή και η εκτέλεση ή και η επίβλεψη της εκτέλεσης για λογαριασμό του κύριου του έργου.

Μελετητής: Πρόσωπο που με σύμβαση με τον Κύριο του έργου έχει εκπονήσει τη μελέτη του έργου

Επιβλέπων : Πρόσωπο που με σύμβαση με τον κύριο του έργου και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και της εκτέλεσης Τεχνικού έργου ή τμήματός του.

Ορισμοί

Εργολάβος : Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του

Υπεργολάβος : Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με τον εργολάβο και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του

Αυτοαπασχολούμενος : Κάθε άτομο που συμβάλλει με την ατομική του δραστηριότητα στην εκτέλεση του έργου (όχι εργοδότης, όχι εργαζόμενος)

Ορισμοί

Εργοδότης: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο όπως εργολάβος, υπεργολάβος, ή ο κύριος του έργου όταν συνδέεται απευθείας με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο

Εργαζόμενος: κάθε πρόσωπο που απασχολείται από έναν εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας

Συντονιστής για θέματα A & Υ στη φάση της μελέτης Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου ή ο κύριος του έργου αναθέτει τα καθήκοντα του συντονιστή της κατάρτισης των ΣΑΥ & ΦΑΥ

Συντονιστής για θέματα A & Υ στη φάση της εκτέλεσης : Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου ή ο κύριος του έργου αναθέτει τα καθήκοντα του συντονιστή των ενεργειών πρόληψης και προστασίας της Υ&Α των εργαζομένων του έργου.

Ενδεικτικός κατάλογος οικοδομικών εργασιών & Τεχνικών έργων

- Εκσκαφές και χωματουργικές εργασίες
- Κατασκευές
- Συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση προκατασκευασμένων στοιχείων
- Διαμόρφωση ή εξοπλισμός χώρων
- Μετατροπές, επισκευές και ανακαινίσεις
- Διαλύσεις, κατεδαφίσεις
- Τακτική και Έκτακτη συντήρηση
- Εργασίες καθαρισμού και βαφής
- Εξυγίανση

Υποχρέωση απασχόλησης **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ**

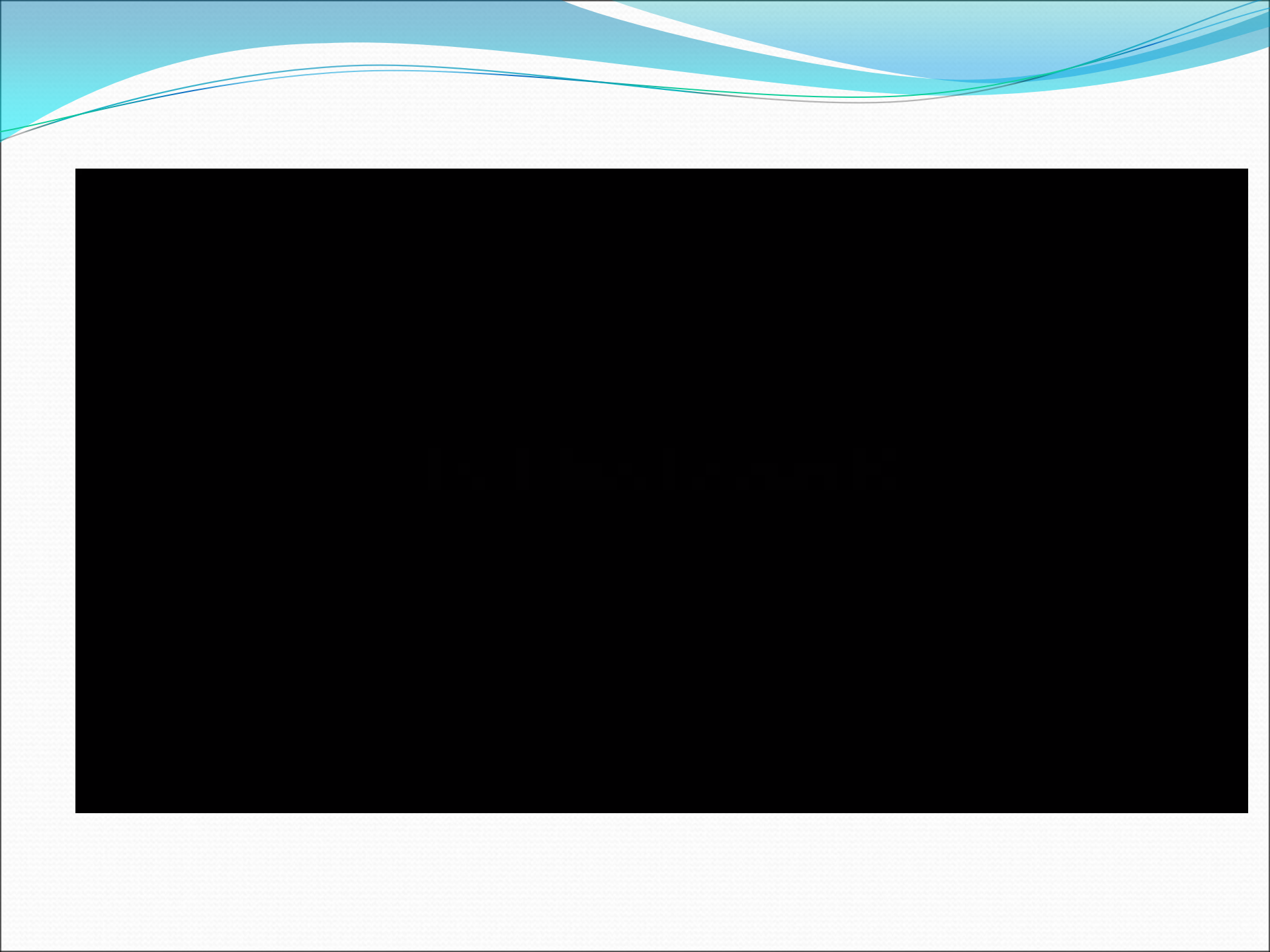
- Για εργοτάξιο όπου είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται ένας ή περισσότεροι **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ** σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την **εκπόνηση της μελέτης** του έργου
- Για εργοτάξιο όπου είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται ένας ή περισσότεροι **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ** σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την **εκτέλεση** του έργου
- Πριν την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και αν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου μεριμνά για κατάρτιση **ΣΑΥ-ΦΑΥ**

Γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου

- Κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου λαμβάνονται υπόψη από τους μελετητές σε συνεργασία με τον εργολάβο και υπεργολάβο ολόκληρου του έργου και αν δεν υπάρχουν με τον κύριο του έργου οι γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας
- καταρτίζονται και αναπροσαρμόζονται τα ΣΑΥ-ΦΑΥ
- Τα προσόντα των συντονιστών κατά τη μελέτη του έργου είναι σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις – Ν.3850/2010
- Οι συντονιστές που ορίζονται για θέματα ασφάλειας κατά τη μελέτη του έργου: συντονίζουν την εφαρμογή των μέτρων ΑΥ – καταρτίζουν ή αναθέτουν κατάρτιση του ΣΑΥ και ΦΑΥ Αρχιτεκτονικές και οργανωτικές επιλογές, προγραμματισμός των φάσεων εργασιών – χρονοδιάγραμμα

Γενικές αρχές πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου

- Τα προσόντα των συντονιστών κατά την εκτέλεση του έργου είναι σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις –**N.3850/2010**
- Στους **συντονιστές** είναι δυνατόν να ανατεθούν και καθήκοντα **Τεχνικού Ασφαλείας** (ο χρόνος υπολογίζεται ανεξάρτητα)
- Οι **συντονιστές συντονίζουν** την εφαρμογή των γενικών αρχών **πρόληψης και ασφάλειας** στις τεχνικές ή και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά και στην πρόβλεψη της εκτέλεσης των διάφορων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.

Υποχρεώσεις παραγόντων του έργου

Υποχρεώσεις Συντονιστή Ασφαλείας εκτέλεσης του έργου

- Εφαρμογή και αναπροσαρμογή **ΣΑΥ** και ενημέρωση **ΦΑΥ** σε συνάρτηση με την εκτέλεση των εργασιών
- Συνεργασία με **ΤΑ και ΓΕ**
- **Οργάνωση της συνεργασίας** μεταξύ Εργολάβων – Υπεργολάβων
- **Συντονισμός ενεργειών** πρόληψης ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών
- **Μέριμνα** ώστε οι εργοδότες και οι αυτοαπασχολούμενοι να εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας
- **Φροντίδα** για τάξη, κυκλοφορία, αποθήκευση, μεταφορές, περιβάλλον
- **Ενημέρωση**, διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων.

Υποχρεώσεις του Κυρίου του Έργου (όταν δεν έχει ορισθεί ανάδοχος)

- Τήρηση των μέτρων Ασφάλειας & Υγείας που του υποδεικνύει εγγράφως ο επιβλέπων μηχανικός και αφορούν τα τμήματα εκείνα που δεν ανατέθηκαν σε εργολάβους
- Τήρηση των μέτρων Ασφάλειας που του προτείνει ο επιβλέπων μηχανικός σε περίπτωση διακοπής των εργασιών (λόγω καιρικών συνθηκών, ΔΕΗ)
- Έγγραφη ειδοποίηση επιβλέποντος μηχανικού πριν την επανέναρξη των εργασιών
- Προμήθεια – θεώρηση – φύλαξη του Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας (HMA) στο εργοτάξιο
- Έγγραφη ανάθεση καθηκόντων Συντονιστή για θέματα Α&Υ στη φάση της μελέτης αλλά και εκτέλεσης (όταν είναι παρόντα πολλά συνεργεία)
- Φροντίδα για τη σύνταξη ΣΑΥ και ΦΑΥ και τήρησή τους στο εργοτάξιο

Υποχρεώσεις του Κυρίου του Έργου (όταν δεν έχει ορισθεί ανάδοχος)

- Διαβίβαση ηλεκτρονικά της εκ των **προτέρων γνωστοποίησης** στην αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία όπου εκτελείται το έργο
- **Αίτηση στη ΔΕΗ** για εργασία πλησίον υπόγειων ή εναέριων αγωγών της ΔΕΗ
- Φύλαξη του **ΦΑΥ** και μετά το πέρας της κατασκευής του έργου
- Υποχρεώσεις εργοδότη για τους εργαζόμενους που ο ίδιος φέρεται ως εργοδότης (**αυτεπιστασία**)
- Υποχρέωση χρησιμοποίησης υπηρεσιών **Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας** και εφαρμογή των υποδείξεών τους
- Σε περίπτωση Δημόσιου Έργου που εκτελείται με αυτεπιστασία οι παραπάνω υποχρεώσεις βαρύνουν τον **αρμόδιο φορέα** (Δημόσιο ή ΝΠΔΔ) που αναλαμβάνει ο ίδιος την κατασκευή του έργου

Υποχρεώσεις υπεργολάβων

- Λήψη και τήρηση όλων των μέτρων Α&Υ που αφορούν το τμήμα του έργου που ανέλαβαν
- Τήρηση των οδηγιών και παρατηρήσεων του επιβλέποντα μηχανικού του Τεχνικού Ασφάλειας, του Γιατρού Εργασίας και του συντονιστή εκτέλεσης του έργου. Εφαρμογή του ΣΑΥ
- Εκπαίδευση των εργατοτεχνιτών και επανεκπαίδευση σε περίπτωση αλλαγής θέσης εργασίας
- Γενικά όλες τις υποχρεώσεις των εργοδοτών για τους εργαζομένους του συνεργείου τους.

Υποχρεώσεις επιβλέποντος μηχανικού

- **Ενημέρωση του ΗΜΑ** με υποδείξεις για λήψη και τήρηση των μέτρων Α&Υ και παρατηρήσεις για την εφαρμογή τους
- **Οδηγίες** κατασκευής για την εκτέλεση εργασιών αντιστήριξης, σταθερών ικριωμάτων και πίνακα διανομής ηλεκτρικού ρεύματος
- **Επίβλεψη** της τήρησης των ανωτέρω οδηγιών πριν την έναρξη των εργασιών και περιοδικά κατά την εκτέλεσή τους.
- **Διενέργεια ελέγχων** : εβδομαδιαίως - μετά την εκτέλεση ανατινάξεων – μετά από ζημιές στα πρανή – μετά από θεομηνία και διακοπή εργασιών
- **Οδηγίες** για προστασία από εναέριους και υπόγειους **αγωγούς της ΔΕΗ**
- Σύνταξη **μελέτης για σκαλωσιές**
- **Βεβαίωση της πληρότητας και ευστάθειας** της σκαλωσιάς και έλεγχος εβδομαδιαίως, μετά από καιρικά φαινόμενα, προ της εγκαταστάσεως του συνεργείου και μετά από διακοπή εργασιών και **υπογραφή της βεβαίωσης** μαζί με τον κατασκευαστή της

Υποχρεώσεις άλλων ομάδων προσώπων

Οι αυτοαπασχολούμενοι, οι εργολάβοι και υπεργολάβοι όταν ασκούν οι ίδιοι επαγγελματική δραστηριότητα έχουν:

- Όλες τις υποχρεώσεις των εργαζομένων
- Όλες τις υποχρεώσεις των εργοδοτών
- Επιπρόσθετα οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν κατ αναλογία όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τους εργοδότες όταν μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας και γενικά όλες τις υποχρεώσεις για θέματα ασφάλειας.

Αρχή ευθύνης του εργοδότη

- Η ύπαρξη Συντονιστών και Τεχνικού Ασφαλείας ή Γιατρού Εργασίας **δεν απαλλάσσει** τους εργοδότες από την ευθύνη τους.
- Σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 ευθύνη για τυχόν παράλειψη κατάρτισης του ΣΑΥ ή ΦΑΥ έχει το πρόσωπο που όρισε τον Συντονιστή, δηλαδή **ο ανάδοχος ή ο κύριος του έργου**
- Σημειώνεται ότι για τα δημόσια έργα η έγκριση των ΣΑΥ – ΦΑΥ από την Διευθύνουσα Υπηρεσία **ουδόλως απαλλάσσει** τον ανάδοχο για τυχόν παραλείψεις που προκύπτουν από την ορθή εκτίμηση παραγόντων του εργασιακού κινδύνου
- **Επιβλέπων** για τα Δημόσια Έργα (ΔΕ) είναι συνήθως υπάλληλος του φορέα, ο οποίος ελέγχει την τήρηση των όρων της σύμβασης
- Η επίβλεψη από μέρους του δημοσίου **δε μειώνει σε καμία περίπτωση τις ευθύνες του αναδόχου** σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις
- Σε περίπτωση κατασκευής **σημαντικών έργων** συγκροτείται **Επιτροπή Παρακολούθησης του Έργου** με συμβουλευτικό χαρακτήρα

Εκ των προτέρων γνωστοποίηση

Πότε απαιτείται

- ✓ Η διάρκεια των εργασιών είναι μεγαλύτερη των **30 ημερών** και απασχολούνται άνω των **20 εργαζομένων**
- ✓ Ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια
- ✓ Η προβλεπόμενη γνωστοποίηση γίνεται **ηλεκτρονικά με αποστολή email** στα Τμήματα Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του Σ.ΕΠ.Ε.

Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας (ΗΜΑ)

- ✓ Ειδικό προτυπωμένο **βιβλίο** που αποτελεί την εικόνα της δουλειάς που έχει γίνει στο ζήτημα της Α&Υ στο εργοτάξιο
- ✓ Τηρείται σε όλα τα εργοτάξια για έργα που εκτελούνται σε οικισμούς πάνω από **10.000 κατοίκους** και σε έργα όταν απαιτείται εκ των **προτέρων γνωστοποίηση**
- ✓ **Υποχρέωση** προμήθειας του έχει ο Εργολάβος ή ο Υπεργολάβος ολόκληρου του έργου και όταν δεν υπάρχουν αυτοί οι Κύριος του έργου
- ✓ **Τήρηση ΗΜΑ** στους χώρους εργασίας, συμπληρώνεται και τίθεται για έλεγχο στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές. Για το ΗΜΑ δεν απαιτείται προσκόμιση για θεώρηση στην υπηρεσία.

Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας (ΗΜΑ)

- ✓ Το **ΗΜΑ** φυλάσσεται στο εργοτάξιο και είναι στη διάθεση κάθε ατόμου που έχει έννομο συμφέρον, με ευθύνη του αναδόχου ή του κυρίου του έργου

Υποχρέωση για ενημέρωση του ΗΜΑ έχουν :

- ✓ Ο επιβλέπων μηχανικός
- ✓ Οι υπόχρεοι για τη διενέργεια ελέγχων και δοκιμών, οι οριζόμενοι από τη νομοθεσία, για ότι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή των δοκιμών αυτών
- ✓ Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία μπορούν να αναγράψουν τις υποδείξεις τους.

Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας (ΗΜΑ)

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΗΜΑ

Είναι καλό στο ΗΜΑ να υπενθυμίζονται στους Εργολάβους και Υπεργολάβους οι υποχρεώσεις τους σχετικά με οδηγίες για :

- ✓ Την απασχόληση μόνο αδειούχων χειριστών
- ✓ Τη διενέργεια μηνιαίων ελέγχων συρματοσκοινων
- ✓ Τη διενέργεια καθημερινών ελέγχων σε συνεχώς λειτουργούντα συστήματα ή μεταβαλλόμενες θέσεις εργασίας και περιβάλλοντα
- ✓ Διενέργεια έκτακτων ελέγχων μετά από έντονα καιρικά φαινόμενα
- ✓ Διενέργεια ετήσιων ελέγχων ανυψωτικών μηχανημάτων και συντήρησης μηχανών και εξοπλισμού

Πριν την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και αν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου μεριμνά για κατάρτιση **Σχεδίου Ασφάλειας & Υγείας**

Πότε απαιτείται:

- Όταν απαιτείται **συντονιστής**
- Όταν απαιτείται **γνωστοποίηση**
- Όταν οι εργασίες που θα εκτελεστούν **ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους**

Εργασίες που ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους

- Εργασίες με κινδύνους καταπλάκωσης, βύθισης σε άμμο/λάσπη, πτώσης από ύψος, που επιδεινώνονται από τη φύση της δραστηριότητας και των μεθόδων ή από το περιβάλλον της θέσης εργασίας ή του έργου
- Έκθεση των εργαζομένων σε χημικούς ή βιολογικούς παράγοντες
- Έκθεση σε ιοντίζουσες ακτινοβολίες
- Εργασίες πλησίον αγωγών της ΔΕΗ
- Φρέατα, υπόγειες εργασίες και σήραγγες
- Εργασίες καταδύσεων με αναπνευστική συσκευή
- Εργασίες με χρήση εκρηκτικών υλών
- Εργασίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης βαρέων προκατασκευασμένων στοιχείων

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν.
Ασφαλίσεων)

Α. ΓΕΝΙΚΑ

1. Είδος έργου και χρήση αυτού:
2. Σύνοψη περιγραφή του έργου:
3. Ακριβής διεύθυνση του έργου:
4. Στοιχεία του κυρίου του έργου:
5. Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ:
6. Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου (συσχετισμός με το χρονοδιάγραμμα εργασιών) και των εφαρμοζομένων μεθόδων εργασίας κατά φάση (π.χ. περιγραφή των κυριότερων βοηθητικών μέσων, του τρόπου οριζόντιας και κατακόρυφης διακίνησης υλικών, κλπ.):

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν.
Ασφαλίσεων)

Β. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Για κάθε επί μέρους φάση εκτέλεσης του έργου καταγράφονται οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιαστούν. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω πιθανοί κίνδυνοι:

- πιθανός κίνδυνος από **αστοχία του εδάφους** (π.χ. κατολισθήσεις, καταρρεύσεις, υποχωρήσεις πρανών εκσκαφής, αποκολλήσεις βράχων, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος από **εργοταξιακά οχήματα** (π.χ. ασταθής έδραση, ελλιπής ακινητοποίηση, συγκρούσεις, συνθλίψεις, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος **πτώσης από ύψος** (π.χ. εργασία σε ικριώματα, σε στέγες, σε πέρατα πλακών, πλησίον κατακόρυφων ή οριζοντίων ανοιγμάτων, υπερυψωμένες δίοδοι, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος από **πτώσεις υλικών και αντικειμένων** (π.χ. κατεδαφίσεις, φορτοεκφορτώσεις, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος **εκρήξεων** (π.χ. χρήση εκρηκτικών, φιάλες ασετυλίνης/οξυγόνου, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος **πυρκαγιάς** (π.χ. δεξαμενές καυσίμων, χρήση φλόγας, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος **ηλεκτροπληξίας** (π.χ. δίκτυα, ηλεκτροκίνητα μηχανήματα, κλπ)
- πιθανός κίνδυνος από **έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες, είτε φυσικούς** (π.χ. ακτινοβολία, θόρυβος, κλπ), **είτε χημικούς** (π.χ. αμίαντος, αναθυμιάσεις, κλπ), **είτε βιολογικούς** (π.χ. υπόνομοι, βιολογικοί καθαρισμοί, κλπ)

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν.
Ασφαλίσεων)

Γ. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Στο τμήμα αυτό (κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ.5 εδάφιο α του Π.Δ. 305/96) περιγράφονται και διευκρινίζονται **οι κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο**. Συγκεκριμένα, **για κάθε έναν από τους παραπάνω κινδύνους** περιγράφονται τα **μέτρα** που απαιτούνται για την προστασία των εργαζομένων. Θα μνημονεύονται οι συγκεκριμένες **διατάξεις της νομοθεσίας** (όπως αυτή καταγράφεται και στην εγκύκλιο εφαρμογής του π.δ. 305/96) που περιέχουν τα απαιτούμενα κάθε φορά μέτρα που θα πρέπει να εφαρμοστούν. Επίσης για τις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία ή η πρόβλεψη δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη περίπτωση θα περιγράφονται τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την προστασία των εργαζομένων.

Επίσης εδώ πρέπει να περιγραφούν (όπως προβλέπει το άρθρο 3 παρ.5 εδάφιο β του Π.Δ. 305/96) τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (βλ. παράρτημα ΙΙ του Π.Δ. 305/96).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ) (εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων)

Δ. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σε **σχεδιάγραμμα ή περιγραφικά** ή σε συνδυασμό παρέχονται και τα παρακάτω πρόσθετα στοιχεία (όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ.6):

1. **Προσπέλαση** στο εργοτάξιο, πρόσβαση στις θέσεις εργασίας
2. **Κυκλοφορία πεζών και οχημάτων** εντός του εργοταξίου
3. Χώροι **αποθήκευσης** υλικών και τρόπος αποκομιδής αχρήστων
4. Συνθήκες **αποκομιδής επικίνδυνων υλικών**
5. **Χώροι υγιεινής**, εστίασης και πρώτων βοηθειών

Επίσης στο τμήμα αυτό παρουσιάζεται και η μελέτη για την κατασκευή ικριωμάτων, εφόσον αντιμετωπίζεται περίπτωση που αυτά πρέπει να είναι ειδικής μορφής για τις ανάγκες εκτέλεσης των εργασιών τέτοιας που δεν περιγράφεται στις ισχύουσες διατάξεις περί ικριωμάτων (Π.Δ. 778/80 και Π.Δ. 1073/81).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων)

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. Είδος έργου και χρήση αυτού:
2. Ακριβής διεύθυνση του έργου:
3. Αριθμός αδείας:
4. Στοιχεία των κυρίων του έργου:
5. Στοιχεία του συντάκτη του ΦΑΥ:

B. ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

B.1. Τεχνική περιγραφή του έργου:

B.2. Παραδοχές μελέτης:

B.3. Σχέδια του έργου *(με μορφή παραρτήματος του ΦΑΥ θα προσαρτώνται μετά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης του έργου τα “ως κατεσκευάσθη” σχέδια του έργου)*

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων)

Γ. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αναφέρονται τυχόν ιδιαίτερες επισημάνσεις που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες επεμβάσεις κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Οι επισημάνσεις αυτές μπορούν ενδεικτικά να αναφέρονται στα εξής:

- οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου
- ιδιαιτερότητες στη στατική δομή, ευστάθεια και αντοχή του έργου (προκατασκευή, προένταση, σημειακά φορτία, κλπ)
- θέσεις δικτύων (ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτροδότησης, παροχής διαφόρων αερίων, κλιματισμού, θέρμανσης, πυρόσβεσης, κλπ)
- σημεία κεντρικών διακοπών
- χώροι με υπερπίεση ή υποπίεση
- θέσεις υλικών που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (πολυουρεθάνη, αμίαντος, κλπ)
- διάφορες άλλες ζώνες κινδύνου

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ)

(εγκύκλιος 130159/7.5.97 Υπουργείου Εργασίας και Κοιν. Ασφαλίσεων)

Δ. ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Καταγράφονται οι οδηγίες και τα χρήσιμα στοιχεία για μελλοντικές εργασίες στο έργο, όπως π.χ. εργασίες καθαρισμού, συντήρησης, επισκευής, κλπ. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής περιπτώσεις που μπορούν να περιληφθούν στο τμήμα αυτό του ΦΑΥ:

- εργασίες σε στέγες
- εργασίες σε εξωτερικές όψεις και φωταγωγούς
- εργασίες σε ύψος στο εσωτερικό του έργου
- εργασίες σε φρέατα και τάφρους
- υπόγειες και υποθαλάσσιες εργασίες
- εργασίες σε περιβάλλον με κίνδυνο έκρηξης ή πυρκαϊάς

Το ΣΑΥ και ΦΑΥ

- αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των δικαιολογητικών που απαιτούνται για έκδοση οικοδομικής άδειας ή για δημόσια έργα αποτελούν τμήμα της μελέτης για έγκριση
- αναπροσαρμόζονται με την εξέλιξη των εργασιών
- κατά την εκτέλεση του έργου τηρούνται στο εργοτάξιο
- μετά την αποπεράτωση του έργου ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του κύριου του έργου

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ

ΥΑ 14867/825/2014

- Το βιβλίο γραπτών υποδείξεων Τ.Α. και Γ.Ε. τηρείται στους χώρους **εργασίας**, συμπληρώνεται και τίθεται για έλεγχο στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές. Δεν απαιτείται προσκόμιση για θεώρηση στην υπηρεσία.
- Πρέπει να εξασφαλίζεται ο σκοπός του βιβλίου υποδείξεων δηλαδή οι εργοδότες πρέπει να λαμβάνουν άμεσα γνώση των υποδείξεων και να προβαίνουν στη λήψη των αναγκαίων μέτρων ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ

ΥΑ 14867/825/2014

- Στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, εφόσον ο αριθμός των εργολάβων που ταυτόχρονα απασχολούνται δεν είναι μεγάλος και το μέγεθος και η έκταση του έργου το επιτρέπουν **μπορεί να τηρείται ένα βιβλίο υποδείξεων στο χώρο του έργου**. Στις περιπτώσεις που για το σύνολο του εργοταξίου έχει οριστεί ένας Τεχνικός Ασφαλείας τηρείται ένα και μοναδικό βιβλίο υποδείξεων.
- Το βιβλίο **τηρείται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή** με ευθύνη των εργολάβων και του εργολάβου ολόκληρου του έργου ή αν δεν υπάρχει με ευθύνη του κύριου του έργου.
- **Η βεβαίωση του υπεύθυνου μηχανικού για εργασίες επί σταθερών ικριωμάτων τηρείται στον τόπο εργασίας** και τίθεται στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ

ΥΑ 14867/825/2014

- Δεν απαιτείται θεώρηση του βιβλίου από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας και μπορεί το συγκεκριμένο βιβλίο να προσαρτάται στο ΗΜΑ ή και να ενοποιούνται και τα δυο βιβλία αρκεί να υπάρχει σαφήνεια ως προς τις εγγραφές
- Ειδικά στο βιβλίο υποδείξεων η πρώτη αναγραφή γίνεται από τους Τ.Α και Γ.Ε. και αφορούν την ανάληψη υποχρέωσης αναγράφοντας σχετική ημερομηνία και ώρα και θέτοντας τη σχετική σφραγίδα τους.
- Ο Τ.Α. και ο Γ.Ε. δικαιούνται να λαμβάνουν αντίγραφο του βιβλίου υποδείξεων.
- Ειδικά για τα τεχνικά έργα ο έλεγχος του νομότυπου των αναθέσεων και συμβάσεων διενεργείται κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων χωρίς να απαιτείται άλλη ενέργεια για τη γνωστοποίηση των στοιχείων αυτών στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

Παράδειγμα
κατασκευή ισόγειου εργοστάσιου συσκευασίας
αγροτικών προϊόντων

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

- **1.ΓΕΝΙΚΑ**
- 1.1 Είδος έργου & χρήση αυτού
- 1.2 Σύνοψη περιγραφή του έργου
- 1.3 Στοιχεία του κύριου και του αναδόχου του έργου
- 1.4 Συντονιστής Ασφάλειας & Υγείας
- 1.5 Περιγραφή φάσεων εκτέλεσης του έργου
- 1.6 Στόχοι-Πολιτική Ασφάλειας-Τεκμηρίωση
- 1.7 Προσπέλαση στο εργοτάξιο & πρόσβαση

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

- 2. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΟΥΝ ΚΑΤ'Α ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- 2.1 Χωματουργικές εργασίες
- 2.2 Εργασίες δομοστατικής
- 2.3 Πλαγιοκάλυψη & επικάλυψη στέγης
- 2.4 Ηλεκτρομηχανολογικά
- 2.5 Λοιπές εργασίες
- 2.6 Αλφαλτοστρώσεις-Οδοποιία
- 2.7 Παράλληλες εργασίες

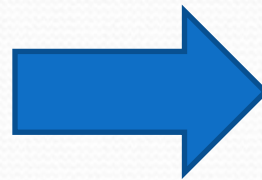
ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

- 3. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ & ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
- 3.1 Γενικά- υποχρεώσεις
- 3.2 Κανόνες ασφαλείας
- 3.3 Μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ)
- 3.4 Άδειες εισόδου-Διαδικασία επισκέψεων
- 3.5 Πινακίδες & σήματα ασφαλείας
- 3.6 Πυροπροστασία- πυρόσβεση
- 3.7 Σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης
- 3.8 Αναφορά εκτάκτου ανάγκης στο εργοτάξιο
- 3.9 Τήρηση εντύπων στο έργο
- 3.10 Προστασία περιβάλλοντος
- 3.11 Μηχανήματα & εξοπλισμός

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ

- 4. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
 - 4.1 Σκυροδέτηση
 - 4.2 Εκσκαφές – επιχώσεις
 - 4.3 Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες
 - 4.4 Συνεργεία
 - 4.5 Εργασίες οδοποιίας- ασφαλτικά
- 5.ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ενδεικτικά σημεία ελέγχου για οικοδομές και τεχνικά έργα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

Τμήμα Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας
στην Εργασία Κορινθίας

Περιάνδρου 50 Κόρινθος
2741084144, 2741074095
sepetkor@otenet.gr